

N.F.S. Grundtvig “Afstemningen i Nordslesvig”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.26, december 2025

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1867 (SJ: 1411)

Teksten er etableret af Jens Lei Wendel-Hansen

Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Jens Lei Wendel-Hansen, redigeret af Jon Tafdrup og Steen Tullberg

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Christian Egander Skov

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

[[A:1]

Afstemningen i Nordslesvig.

Der er neppe Nogen, som tvivler om, at det jo er et *Livs-Spørgsmaal* for det danske Folk og Tungemaal, om Danskerne paa begge Sider af Kongeaaen faaer Lov til at være og virke sammen, eller ikke, og dog synes man i Kongeriget at være meget ligegyldig ved, om den Artikel i Prager-Freden, der fastsætter den frie Afstemning desangaaende, kommer til at træde i Kraft eller ikke. Hverken fra *Regeringen* eller fra *Rigsdagen* har man nemlig hørt et Ord om nogen Henvendelse derom enten til de *tydske* Stormagter, eller til Europas venskabelige Magter i det Hele, og selv i Læseverdenen synes man neppe at drømme om, at en saadan Henvendelse kunde være af mindste vigtighed, og maatte i alt Fald finde Sted, naar ikke Danskerne i Slesvig skal ansee os enten for saa bange, at vi ikke engang tør ryste, eller for aldeles ligegyldige ved deres Skæbne.

Uagtet det derfor er høist ubetydeligt hvad en Enkeltmand med sin Pen kan udrette, enten til at vække et Folk eller til at værgе om dets Ære, saa finder jeg dog det er min Skyldighed at vise, baade at der er Noget, som det danske Folk ved denne Leilighed kunde og

burde gjøre, og at det ikke uden største Skam og Skade kan undlades.

Først skal jeg da gjøre opmærksom paa, at den baade her og i hele Europa herskende Betragtning af Bestemmelsen i Prager-Freden [[A:2]]om Nordslesvig er aldeles uforsvarlig, da Talen ingenlunde er om en blot Indrømmelse, som Preussen skal have gjort paa Papiret, for at føie *Frankrig*, og som Stormagten derfor ikke behøvede videre at ændse, naar den enten derom kunde enes med Frankrig eller ikke brød sig om Frankrigs Stemme.

Sagen er nemlig soleklart den, at *Danmark* aldrig har afstaaet Slesvig enten til Preussen eller til begge de tydske Stormagter, men at den danske Konge kun har afstaaet sin ved Londonner-Protocollen og Thronfølger-Loven erhvervede Ret til alle tre Hertugdømmer *under eet* til begge de *tydske Stormagter*, og at han tillige har lovet at være *tilfreds* med den *endelige Bestemmelse*, begge Stormagter vilde gjøre om Hertugdømmernes Skæbne.

Deres endelige Bestemmelse har nu de tydske Stormagter i Fællesskab taget ved Prager-Freden, og dermed fastsat, at *Nordslesvig*, naar Befolkningen ved en fri Afstemning erklærede sig derfor, skal *afstaaes* til *Danmark*, saa det er ingen Indrømmelse, men en høitidelig Bestemmelse, som de tydske Stormagter, Een for Begge og Begge for Een, frivillig har bundet sig til at udføre.

Jeg veed ikke, om den danske Regering strax har tilkjendegivet i *Wien* og *Berlin*, at den var tilfreds med denne endelige Bestemmelse, og har anmodet begge Stormagterne om, saasnart som muligt, under fælles Tilsyn at fremme den fri Afstemning, men da i alt Fald ingen af Stormagterne har gjort Mine dertil, men *Preussen* tvertimod indlemmer hele *Slesvig* uden mindste Undtagelse i sig, saa har Danmark baade Ret og Kald til at fremstille Sagen i sin sande Sammenhæng for alle Europas venskabelige Magter og at anraabe deres mægtige Indflydelse paa Hofferne i Wien og Berlin, saa de maatte bevæges til virkelig at udføre en Bestemmelse, de selv frivillig har taget til Ære for Folke-Retten, i hvis Navn de drog Sværdet, og til Formildelse af det tunge Tab og den store Skade, som de med Ild og Sværd paaførte det fredelige Danmark.

Da det imidlertid er meget uvist, om den danske Regering af egen Drift har foretaget eller vil foretage sig en saadan Henvendelse til Europas venskabelige Magter, saa burde upaatvivlelig den *danske Rigsdag* stille et Andragende eller en Forespørgsel derom til Regeringen; thi om de venskabelige Magter vil røre sig ved denne Leilighed, det kan kun Tiden lære, men at det danske Folk maa gjøre sit Bedste for at udfrie Sønderjyderne fra det [[A:3]]fremmede Aag, det er soleklart. Vil derfor den danske Rigsdag heller ikke af egen Drift gjøre noget Skridt i denne Retning, da haaber jeg dog, at en Del gode Dannemænd vil enes med mig om

at indgive en Adresse til Rigsdagen, og derved gjøre deres Bedste til at afværge den ubodelige Skade og den uslukkelige Skam, som det vilde være, hvis der i det skæbnesvangre Øieblik *nordenfor* Kongeaaen ikke engang hævede sig en Røst til at paatale Rigets Ret og udtale Folkets Dom!